

PRESUDA SUDA

29. listopada 1980.(*)

„Sloboda kretanja kapitala”

U predmetu 22/80,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku, na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je uputio Amtsgericht Berlin-Schöneberg (Općinski sud u Berlinu-Schönebergu, Njemačka), u predmetu koji se pred tim sudom vodi između

Boussac Saint-Frères S.A. iz Lillea (Francuska)

i

Brigitte Gerstenmeier iz Euskirchena (Savezna Republika Njemačka),

o tumačenju članka 7. Ugovora o EEZ-u,

SUD,

u sastavu: H. Kutscher, predsjednik, P. Pescatore i T. Koopmans, predsjednici vijeća, J. Mertens de Wilmars, Mackenzie Stuart, A. O’Keeffe i A. Touffait, suci,

nezavisni odvjetnik: H. Mayras,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjem od 24. studenog 1979., koje je Sud zaprimio 14. siječnja 1980., Amtsgericht (Općinski sud) u Berlinu-Schönebergu uputio je Sudu na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u prethodno pitanje o primjeni članka 7. Ugovora.
- 2 Poduzeće sa sjedištem u Francuskoj koje je prodalo i isporučilo tekstile trgovkinji s prebivalištem u Saveznoj Republici Njemačkoj, njemačkom je sudu podnijelo zahtjev za naplatu preostalog iznosa po računu u svezi s tim ugovorom prema skraćenom postupku zvanom „Mahnverfahren”. Taj postupak omogućava vjerovniku da na jednostavan i brz način ishodi nalog za plaćanje određenog iznosa. Nakon podnesenog zahtjeva dužnika se ne poziva na sud; on, međutim, može uložiti prigovor nakon što mu se uruči platni nalog („Mahnbescheid”) koji je izdao sud na temelju obrasca koji je

ispunio vjerovnik; ako ga ne uloži, platni nalog na zahtjev vjerovnika postaje ovršna isprava („Vollstreckungsbescheid“).

- 3 Amtsgericht (Općinski sud) uzeo je u obzir činjenicu da je do 1. srpnja 1977. u okviru toga postupka bilo moguće ostvariti naplatu tražbine izražene u nacionalnoj ili u stranoj valuti, a da od tog datuma, stupanjem na snagu takozvanog pojednostavljujućeg zakona od 3. prosinca 1976., za naplatu tražbine od dužnika sa sjedištem na njemačkom državnom području više nije moguće koristiti taj postupak ako ta tražbina glasi na stranu valutu, iako je taj postupak i dalje dostupan za naplatu tražbina u stranoj valuti od dužnika sa sjedištem u inozemstvu.
- 4 S obzirom na navedene okolnosti, nacionalni sud postavio je Sudu pitanje predstavlja li ta izmjena njemačkog postupovnog prava diskriminirajuću mjeru za vjerovnike sa sjedištem u drugim državama članicama Zajednice koja bi u pogledu njih bila lišena učinka jer je protivna članku 7. Ugovora.
- 5 Iako Sud u okviru članka 177. Ugovora nije nadležan za odlučivanje o valjanosti nacionalnog prava, ipak je, u svrhu suradnje s nacionalnim sudovima, nadležan uputiti na one elemente prava Zajednice čije tumačenje omogućava nacionalnom sudu rješavanje problema s kojima se susreo.
- 6 Iz spisa proizlazi da je svrha zakona o pojednostavljenju, koji je kod njemačkog suda pobudio dvojbe, bila racionalizacija postupka izdavanja platnog naloga korištenjem računala. Budući da je tehnička studija pokazala da bi uključivanje tražbina koje glase na stranu valutu u sustav elektroničke obrade uzrokovala prekomjerne poteškoće, njemačka su se tijela vlasti odlučila za načelno ograničenje područja primjene postupka za izdavanje platnoga naloga na tražbine koje glase na njemačku valutu. Ipak, iz tog su pravila izuzela naplatu tražbina koje glase na stranu valutu od dužnika sa sjedištem na državnom području jedne od država ugovornica Briselske konvencije od 27. rujna 1968. o nadležnosti i ovrsi sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, uz obrazloženje da je takva iznimka potrebna zbog odredbi te konvencije.
- 7 Iz spisa također proizlazi da je vjerovnicima koji ne mogu koristiti pojednostavljeni postupak „Mahnverfahren“ i dalje dostupan redovni postupak. Taj postupak mora pokrenuti vjerovnik koji je u postupku „Mahnverfahren“ ishodio platni nalog na koji je dužnik podnio prigovor.
- 8 U tim okolnostima, pitanje koje je Sudu postavio nacionalni sud valja shvatiti u smislu da se njime pita je li članak 7. Ugovora nespojiv s nacionalnom odredbom građanskog postupka koja, unatoč tomu što svakom vjerovniku sa sjedištem na državnom području države članice daje mogućnost sudskog ostvarivanja naplate tražbine u redovnom sudskom postupku bez obzira na valutu na koju ona glasi, predviđa pojednostavljeni postupak naplate koji nije dostupan vjerovnicima koji od dužnika sa sjedištem na nacionalnom državnom području sudskim putem ostvaruju naplatu tražbine koja glasi na stranu valutu.
- 9 Članak 7. Ugovora zabranjuje svaku diskriminaciju po osnovi državljanstva u području primjene Ugovora. Taj članak zabranjuje ne samo očitu diskriminaciju na osnovi državljanstva, nego i sve oblike prikrivene diskriminacije koji primjenom drugih mjerila razlikovanja zapravo vode do istog rezultata.

- 10 Nedvojbeno je da bi nacionalno zakonodavstvo koje pristup sudovima podređuje uvjetima koji se odnose na valutu na koju glase tražbine zapravo moglo staviti vjerovnike sa sjedištem u drugim državama članicama u nepovoljniji položaj u odnosu na vjerovnike sa sjedištem na nacionalnom državnom području i tako biti prepreka trgovinskim odnosima na zajedničkom tržištu, koja bi prije svega pogađala državljane drugih država članica.
- 11 Njemačka vlada, koja je intervenirala u postupak pred Sudom, istaknula je da propis kao što je ovaj ne predstavlja diskriminaciju jer je razlikovanje koje se temelji na valuti na koju glasi tražbina opravdano objektivnim razlozima, odnosno elektronička obrada koja je predviđena njemačkim zakonodavstvom radi pojednostavljenja postupka „Mahnverfahren” nije moguća za tražbine koje glase na stranu valutu.
- 12 Taj argument nije uvjerljiv. Iako njemačko zakonodavstvo omogućava postupak „Mahnverfahren” za naplatu tražbina koje glase na stranu valutu od dužnika sa sjedištem na državnom području drugih država ugovornica Briselske konvencije i iako je utvrđeno da provedba toga pravila zahtijeva ručnu obradu tih zahtjeva u okviru postupka „Mahnverfahren”, na potrebu osiguranja elektroničke obrade svih tražbina koje podliježu tom postupku nije se moguće pozivati u pogledu naplate tražbina koje glase na stranu valutu od dužnika sa sjedištem na nacionalnom državnom području.
- 13 Takvo razmišljanje ne može ipak posve riješiti problem. Razlikovanje koje se temelji na valuti na koju glase tražbine i koje se odnosi samo na pojednostavljeni postupak naplate tražbina ne predstavlja, čak ni posredno, diskriminaciju po osnovi državljanstva ako ugovorne strane slobodno odabiru valutu na koju glasi tražbina i ako su redovni postupci i dalje dostupni vjerovnicima sa sjedištem na državnom području drugih država članica bez obzira na valutu na koju glasi tražbina.
- 14 Stoga na postavljeno pitanje valja odgovoriti da članku 7. Ugovora nije protivna nacionalna odredba građanskog postupka koja, unatoč tomu što svakom vjerovniku sa sjedištem na državnom području države članice daje mogućnost sudskog ostvarivanja naplate tražbine u redovnom sudskom postupku bez obzira na valutu na koju ona glasi, predviđa pojednostavljeni postupak naplate koji nije dostupan vjerovnicima koji od dužnika sa sjedištem na nacionalnom državnom području sudskim putem ostvaruju naplatu tražbine koja glasi na stranu valutu.

Troškovi

- 15 Troškovi vlade Savezne Republike Njemačke i Komisije Europskih zajednica, koje su podnijele očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

kao odgovor na pitanje koje mu je rješenjem od 24. studenog 1979. postavio sud koji je uputio zahtjev, odlučuje:

Članku 7. Ugovora o EEZ-u nije protivna nacionalna odredba građanskog postupka koja, unatoč tomu što svakom vjerovniku sa sjedištem na državnom području države članice daje mogućnost sudskog ostvarivanja naplate tražbine u redovnom sudskom postupku bez obzira na valutu na koju ona glasi, predviđa pojednostavljeni postupak naplate koji nije dostupan vjerovnicima koji od dužnika sa sjedištem na nacionalnom državnom području sudskim putem ostvaruju naplatu tražbine koja glasi na stranu valutu.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 29. listopada 1980.

[Potpisi]

* Jezik postupka: njemački

RADNI PRIJEVOD